

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Commentarius in VIII libr. philosophicorum Arist.
exceptus a Michael Schweizer, mon. Salemitani professo -
Cod. Ettenheim-Münster 359**

Specius, Johannes

[S.l.], 1596

Caput 8 & 9

[urn:nbn:de:bsz:31-132384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-132384)

Dubium 4^m. Quomodo ordinem habeant inter se principia
 primi ad hoc respondeat illud nomen: Quia
 sunt principia haec hoc non ordinem quodammodo
 adeo in partibus spiritibus sunt ut in mundis officio
 cum primitate quod salua consistit quantum prioribus
 la sunt ex quo componantur. Itaque perfectionis
 sui intentionem ordinem in bono consistit forma
 2^m natura 3^m primitas. Contra uero expectationis
 ordine in se habet uendicat primitas quippe a
 qua generatio primitas sunt 2^{da} de rebus primitas
 natura quod transmutatur. 3^{ta} forma cedit quod ut
 tunc introduit. Ordine existentie in se ut
 natura 2^m primitas. 3^m forma quod natura est subie
 ctum forma ac primitationis. Ordine generis ag
 nitio 1^o cognoscitur natura 2^{da} primitas 3^{ta} forma.
 Ordine cognitionis distinctae & perfectae in se
 debet forma 2^{da} natura 3^{ta} primitationis: quo
 n- aliquid magis est ens eo est magis natura sua
 aptum est cognoscitur: sed forma magis est ens qua
 natura & hoc quam primitas. Et illud porro cog
 noscitur per analogiam ad formam sicut & primitas
 sunt per habitum.

Capit 8 & 9.

Quid Auster agat
in cap. 2^o.

Octavo cap. soluit Auster roem ueterem p^r totum
q^{uod} assererent nihil p^{ro}e graui aut corrupti iⁿ iⁿ f^ul
f^ul^laz. Hoc aut^{em} f^uit uoluit Auster tum ut ipsa ueri
tas eor^{um} q^{uod} in p^{re}cedentib^{us} dicta sunt claris patet
ret; id q^{uod} optimise p^{ro}secutum arbitrat^{us} est, si qua
illa enertere & e^o medio tollere uideri possint uer
itate dissolueret. tum et ut ostenderet nil p^{ri}u
cipia rem ueritatis ueritatis ueritatis ueritatis
duere; q^{uod} p^{ro}pter illig^u ignoratote p^{ro} p^{ro} p^{ro}
eu^m errore lapsi sint ut generatione & corruptione
adeo^{rum} rem^{um} p^{ro} ueritatib^{us} agere ueritate fuerint.

Quid Auster agat
in cap. 9.

cap. 9. misugnat eor^{um} q^{uod} ueritate p^{ro} p^{ro} p^{ro}
met^u m^u agnouer^unt in eo t^u decepti sunt
q^{uod} a p^{ri}uac^o illa non distinguer^unt. Quod iⁿ uer
plato bat m^u sit noⁿ End ita probabat Plato in Parmenide. Qui
p^{ri}uac^o eor^{um} eor^{um}
quid est p^{ro}ter End, est noⁿ End, n^u est p^{ro}ter eor^{um}
q^{uod} non eor^{um}. Mixto^{rum} m^u de probabat: Quia n^u
noⁿ est End actu. Cum p^{ro}ter obijceret: Si
n^u est non End productum iⁿ aliq^{uod} ex nihilo
eo q^{uod} idem uideret nihil & noⁿ End. Ad h^uic uer
minime p^{ro}e arbitrat^{us} adeo^{rum} p^{ro}ter t^u p^{ro}ter n^u
t^u n^u sentietat. Qua sic disputari solent a
p^{ro}ter t^u p^{ro}ter p^{ro}ter quoru^m numer^{us} ternarius
in duob^{us} capitib^{us} antecedentib^{us} ostensa est uer^u uer^u

oio q̄stionibz absoluentz.

De Materia

Quaestio prima

Nasus mat̄ rationes expluat tot. m̄tio q̄stionibz 12. ^{Quam} ubi hinc. hoc loco p̄t̄ q̄nt ea ē qua dicitur ^{Quam dicitur quae Mat̄.} let p̄ p̄na idest prior nō forma substantiali ex qua oia fiunt & in qua oia tandem ibent. Hinc in uestigantia uen̄ idem tot. multipli c̄ dicitur; qui b̄quam ea forei queniunt q̄ in cap. 9. p̄t̄. 1. art. 1. com̄tibz. ad uia; n̄ p̄t̄ h̄c ubi r̄bz ostendenda b̄renit ac p̄p̄icue p̄ponit. Porro mat̄ uariē d̄fr & 1. q̄dem a Platone negatiue hoc modo. Mat̄ ^{Quam dicitur quae Mat̄ negatiue.} nec ē ignis nec aēr nec aqua nec aliqd̄ aliud ceterorū entium naturā. Simile uariē d̄fr̄z attulit Porphyrius ex Ar̄te. Affirmatiue sic d̄fr̄z ex sent̄ia Platōis: Mat̄ ē sp̄es in formis ^{Quam dicitur quae Mat̄ affirmatiue.} Simulz ac receptaculu' omn̄ū formāū p̄uide ac si diceret mat̄z ēe subiectū ex nāa sua om̄i for, ma d̄stitutū capax t̄n̄ omn̄ū. Ar̄te & Metaph̄z. eam sic nō negatiue d̄finit: Mat̄z dicit q̄ non est ^{Quam dicitur quae Mat̄ negatiue.} Quid nec quale nec quantū nec aliqd̄ aliorum q̄bz terminat̄ Ens neq̄ negationes, quasi dicat Mat̄z nō ēe Ens p̄fectum q̄ p̄ se p̄it̄ in p̄t̄icamēto ^{Explicit de materia}

ille modus quo aliquid fieri dicitur ex auctoritate quod ut natura
 ut formalis ut totum compositum materialiter ut in ^{gammuly} ~~compositum~~ ^{co}
 stant ex auro & siccitate dicitur componere flammam
 & viridi quae flammam color auro & viridi siccitate
 de auctoritate. Soleat etiam natura ex septem legibus ^{in p[ro]p[ri]is}
 ita describi: Natura est substantia quae ita se habet ut ^{descriptio Nat[ur]ae}
 mater & ad substantias compositas naturas quodque
 ut lignum ut aliquid quod ad formas artificiales:
 In qua descriptioe similitudo & dissimilitudo est. ^{Quia in his exemplis sit}
 titulus quod sicut est lignum & ex natura sua existit
 omnis forma artificialis ita quoque natura prima
 forme naturae. Dissimilitudo in hoc est quod est lignum ^{una assimilatio}
 materiae: sicut enim completa & perfecta natura in prima
 aequa: Item quod est lignum materiae: per se existere
 potest in rebus natura per forma artificiali in posse
 ut sit naturae ut nullo unquam puncto tempore natura
 in forma naturae existat licet uti divina ex
 istere possit in forma, cum forma non spectet
 ad eius essentiam sicut res flammam diversa non im
 plicat facere quod dicitur ut forma a natura omnia
 sequitur: Neque enim sequitur eam esse & non esse
 quod dicit Scotus & alij & plerique alij committunt
 ut dicitur Thomas & quod illud sequitur hoc regit.

nae rōe formae q̄ ut est uenū eub ita generationi
& corruptioni utiq̄ subest? Respondet tamen sicutiq̄ Solutio.

Diū fort. r̄ māy & rōe forma & rōe p̄inationib
p̄ autē generabilem & corruptibilem eē id h̄ ab p̄te
potiq̄ p̄inationi quā forma ascribi ob maiorem
mūnitatem auctorioriq̄ p̄inatione p̄inationib
en̄ nāa q̄ngdem h̄ale duo numero ac subiecto
unū & idem eē paulo ante dōmerat. H̄. eē d̄
nāa notionibz ac d̄finitionibz uniḡ essentiali h̄et in
Combr: ascriang s̄ forma p̄lere ac p̄fecte itiq̄
nō p̄e nihilominz h̄i naret eā s̄cū s̄nā nāay &
Essentialitatem qualitatis qualicūq̄ ī forma distingui
ut ydē d̄c̄ p̄ h̄. siḡ q̄. d̄t. 3. ad h̄m̄ recto
delect. Porro quomō s̄ h̄at nāa ad potiaz

si sitae pura potia an nō spectetne potia adesse
tiam nāa & quomō h̄i explicat tō. sic q̄ 13.

Vide tōl:

d̄ 14. A quo eē illi m̄ h̄t omnino discrepat q̄
ascribit nāay eē pura potiaz subiectina n̄ obiecti-

Māa eē pura potia sub
iectina.

nam. Subiectina potia illa d̄ q̄ aliqua forma
informatez p̄fici & compleri p̄t; diūq̄ autē est
forma subiectiva q̄ et autē formalis & specifi;
autē d̄r contractens & p̄ficiens illam potiaz.

Qua sit potia subiectina.

Potia obiectina eē ipsa res nom̄ existens

Qua potia sit obiectina

q̄m̄ existere possit quo nō nisi Actus ē potia
obiectiva ut potig in potia obiectiva itez cosa
& quāq̄ alia res ip̄ta p̄dū active nati
sēi in nati: Hinc potie respondet actus qui
Scotus Entitatum vocat Entitatum & alij actum
p̄sentia & m̄talium ē quā ipsa res p̄sentia
actu existit & ad amplig latet ut ita dicitur
in p̄ndic̄e sua existencia. Ex quo licet nō
sit pura potia obiectiva ut Diximus m̄talium
in recte a Scoto & alijs vocat actus entitatis

NB

Probatur M̄talium dicitur p̄
a Scoto actus entitatum.

Actus entitatum m̄talium alium ē quā
res ipsa existens: s̄ nō existit q̄ ē actus
entitatum. Et obijit Font 10 Metaph 7
q̄ 3. sect. 7 sic actus entitatum aut ē p̄fectus
existens aut m̄formis actus s̄ dicitur domina
q̄ nō ē actus entitatum probat Minor: q̄ actus
p̄ se existens ē s̄ s̄ dicitur de & substantia separata
actus m̄formis s̄ forma substantiales. Resp̄
Solutio: de regando Minor ad probatur de solutio de
& angelos et actus et existens perfecte & com
plete dicitur in propter hos actus et nō in com
plete ac in specie sua existente in se

Solutio.

acty est nra. 2do dicitur acty existentiis tunc qd p[ro]p[ri]e obiectio 2da. 41
act ad acty s[ed] ex ip[s]a in rebus creatis n[on] p[er]tinet ad
exist[ent]iam q[ui]a nra n[on] p[er] dicitur acty existentiis p[er] se ip[s]o
nam. Respondet ut dicitur ita d[icitur] existentiis & existit Solutio.
tunc accipit p[er] se ip[s]o n[on] aliter 2do p[ri]ncipaliter ut
n[on] acty idem e[st] q[ui] existens: p[ri]mo modo n[on] est
q[ui] sumit actum posteriori minime: Scot[us] n[on] p[er] actum
existentium nihil aliud intelligit n[isi] quod actu existe
tialen s[ed] dicitur actu existens. 3tia obiectio 3tia obiectio.
Ma[n] n[on] e[st] fortiter ip[s]e acty existentiis q[ui] n[on] e[st]
de acty existentiis s[ed] fort[is] d[icitur] dicendum fore eam
s[ed] actu existentium s[ed] existentiis. Respondet utiq[ue] Solutio.
Sicut amode dicitur: Nam sicut q[ui]a & diffinitio de
sunt s[ed] in rebus affirmari q[ui] s[ed] p[er] Metaphy
sica ita quoq[ue] acty existentiis de ideo unq[ue] est
acty cum videat fort[is] e[st] q[ui] p[er] Metaphysicum
qua p[er] se. Deinde eodem n[isi] ut dicitur n[on] e[st]
p[er] nra actu existentium quo alij eandem n[on] e[st]
pura pot[est]at[is]: Si n[on] pot[est]at[is] pot[est] affirmari in re,
cto de materia cur n[on] e[st] acty? 4ta obiectio si 4ta obiectio.
nra e[st] acty p[er] se existens tunc erit p[er] se completa
loquens e[st] falsu[m] q[ui]a. Respondet agendo n[on] e[st] Solutio.
cu[m] n[on] existat p[er] actum s[ed] p[er] se tantu[m] modo p[er]
pot[est]at[is] 5ta obiectio s[ed] p[er] se existens p[er] se obiectio 5ta.
er e[st] quo unq[ue] actu informante q[ui] nra erit

Solutio. Perfectior ipsa forma q̄ e' atq; in formas. Et regat
Aut si sumat generaliter: si u' sumat tm̄ partem
perfecti & completo existente credit. Aut si nihil

Obiecti Gra. nide g'fici. Ita sicut saepe uocat manū non
Solutio. d'ni q' n' est atq; p se existens Respondet uocari
n' n' ent q' n' p' est ent perfecti & completi. de

Obiecti gra. n' q' sic atq; obiecti si nra ex se sicut existens
Solutio. Nam q' sicut & multo magis forma e' compo-

Solutio. sitionem sicut existens q' n' ad ordinem. Et
Respondet in una re inueniri multas ex istis
imperfectas q' faciunt unam perfectam sicut in uno

Solutio. composito. It' dicitur sicut in perfecta ex q' q' com-

Solutio. ponit q' sicut sicut completa & perfecta.

Solutio. Ad extremum n' sequitur e' notandum nrae uarijs modis
Solutio. spectare & g'ficiat uaria quoz' t' d'ni: nra ex ei

Solutio. q' sicut qm̄ est de esse g'ficiat quocumq; nra
Solutio. bilitat & in corruptibilitat a qua in recto b' nra

Solutio. bilitat & in corruptibilitat: ut sicut e' l' a forma

Solutio. g'ficiat p' n' tm̄ potest sicut p' potest quoz' in recto

Solutio. cor. Eadem nra si spectet ut apta recipe forma

Solutio. n' tm̄ aptitudine sicut p' de aptitudine in recto uocari

Solutio. Ex qua aptitudine ad forma sicut de carentia
Solutio. forme sicut p' uocari q' accipit forma in sicut
Solutio. apto uocari definit. Si tandem g'ficiat nra

Nota haec uaria
Solutio. t' d'ni sicut q' n' nra
Solutio. nra g'ficiat

si ordine ad formam qua n' est tanq' ad finem de bonu
 tr' h'c appetitum unde vulgo dicitur privatio e' i'ca
 appetit' de h'c n'ra appetitu salub' h'c d'p'it
 col. 9. 17. combr. 9 5. De varijs u' n'ra
 roib' videat' idem col. 9 18 f'ns. in 10 Metaph.
 27. 93. sect. 9. Combr. in 10 p'p' 29. 92. art. 3.
 Qui ibidem 9 5. Vtr' n'ra ad compositi natur' pa
 est' n'ra p' h'c n'ra a'curati' decidat. Et h'c
 de Materia Sufficiant.

Vide col. 8. combr.

Quaestio 2da
 De privatione.

Quod privatio sit principij generationis reru' n'ratu'
 licet ex ia' dicit' q' h'c ita h'c b' a' p' h'c p'bari
 solet. Id' n'ra p' se g'rat' p' h'c n'ra n'ra p' h'c
 principij illig' est: s'z g'rat' p' se p' h'c n'ra p' h'c
 n'rae n'ra tanq' a' termino a' quo g' h'c n'ra e' p' h'c
 i' p' h'c g'rat' reru' n'ratu'. Major. e' certa p' h'c
 Minor. q' g'rat' e' p' h'c n'ra n'ra a' n'ra
 esse ut a' termino p' h'c; sic aut' in n'ra n'ra
 e' h'c n'ra termino a' quo res orit' utpote g' h'c
 forma g'rat' n'ra n'ra n'ra aut' p' h'c n'ra
 consequens e' ut sit ip' h'c forma p' h'c. Sed
 ut clarig' p' h'c. Inq' principij n'ra p' h'c

Verba privatione
 et principij generis
 h'c n'ra n'ra

auribus et privatio differendum est quod in animo
fit & quando se ad naturam suam. Praemissa igitur
hinc illa definitione qua privatio est nega-
tio formae in subiecto apto hinc sequen-
tes asseriones

Assertio 1^a.
privatio in abstracto
est signata.

Assertio 1^a Privatio abstracto non signata dicitur
signata negatione sui & aptitudinis; dicitur autem
in quo illa aptitudo est connotat obsequere privatio
est in abstracto signata. patet assertio ex defini-
tione privationis: Nam quae signat carentiam aliamque
formam hoc est in omnibus negationibus, quae
cum carentia signat aptitudinem ad hanc formam
id sibi proprium vendicat. Itaque licet privatio
a privatione distinguatur per sui subiectum seu for-
mam; a negatione tamen distinguatur per solam aptitudi-
nem non tamen per aliquid intrinsecum realitatis ut in
10 Metaph. q. 15. recte docet Duns Scotus.
Nam ens quale est aptitudo non potest esse intrinsecum
realitatis non ens sed per aliquid intrinsecum factum esse
propterea in se proprio ac distinctivo privationis quae est
aptitudo ista includitur.

Assertio 2^a.
in privatione dicitur
sua est.

Assertio 2^a Recte de privatione ab authoribus non dicitur
quod in privatione formato, saltem in adaequato sit negatio

forma quapia' adeoq' ut sic prima notitia
 seu intellectui substantiam & da intellectione seu
 quopu & do cognofit tanq' apta h're illam
 forma qua' n' h't. q' red' conceptu' seu notis
 & da p'nt reflexe cognofit p' alio conceptu' in
 primog' illo fundat e' ext' r'is fortiter proprias
 & forti f'gatione p' p'riatio' uocabulum f'gati
 f'gatione in qua' p'prie ac fortiter logica q' uer
 fak circa & dat notitias adinuatib' p'imb
 in illis quasi b'p' que quada' mixab'. Et h'ic
 et h'ic p'riatio' diu' p'it fortis rectig' ta' de
 fortis cum adiectiōe n'q' fortis logica seu ob
 iectiua quaterq' ut cetera ext' r'is obiectiua
 ab intellectu cognofit & ex q' ob' falet hanc ob
 iectiua' p'riatio' recte quoz' diu' nō h'nt n'q'
 ext' reale quāib' p'it verb' r'is.

Abscissio q'ta.

probat p'riatio' fortis
 in obiectiua' ex p'riatio'
 p' r'is r'at'onal'.

Abscissio ita' p'riatio' fortis t' qua' in r'is con
 clufione non h'nt obiectiua' q' est ext' r'is e' p'ri
 atio' p' se g'rationib': probat q' a p'riatio'
 r'is op'et fiat in o'q' op'atio'z' h'ic' in ip'is
 g'rat' p' se non p'ueat ab intellectu op'ante: at
 nullu' ext' r'is antecedit omne' intellectu' op'atione'. con
 clufio h'ac e' conueniens r'is p'rt'oz' d'ctiōe'

hoc loco de privatione ut e generatione naturae prin
 cipiu vide combr. in 99. arti. 2. & vol. 921.
 Assertio 5ta privatio quia e principiu generationis Assertio 5ta.
 licet idem sit materia & fundamētalit cu materia
 qua e. aliquo mō ab ea distinguitur utly for
 malit & 2oe. probat sane assertione 5ta
 capult. hoc nō: si privatio idem est omni mō ^{quomō privatio dicitur}
 cu materia, idem appeteret in totu ^{quod e quomōt in} ^{si hoc nō.}
 fieri nō pōt qd probat Maior qd materia appe
 tit forma: qd si privatio idem est oīo in materia
 et appeteret forma: Est aut forma velut mors
 & integritas privationis. Item materia e substantia
 naxet et in composito quoru nō dicitur de privati
 one dicit pōt. Quod aut pōt hoc pōt pōt ^{quomō privatio nō mō}
 aut privatio e unū numero in materia sensus ^{ut e quomōt in}
 est e unū materialit nō fortit. seu e unū o
 quasi mō quo auctia unū pōt cum pōtō cu in
 Exerent nempe extingere & subiectuē nō nō
 sice & essentialiter.

Assertio 6ta Nec privatio fortis nec obiectiva una Assertio 6ta.
 Eandē est s3 fortis imo tot quot pōt ut e pōt
 forma. De obiectiva qdem patet: qd tot pōt
 numero privatioes talen quot pōt opaliter illi.
 De fortibz itidem manifestum est: qd si eēt
 una in privatio in materia sequeretur quod adveniret

forma ignis v.g. ceffaret ois priuas in materia
 una tm est & una pesit: q̄ omnis. Et do tot ft
 priuas in materia sicut ft forma apta in materia
 recipi s; sicut ft plurima nec tot quia plures
 q̄ totidem quoq; ft priuas. Vide sonin. in
 10 Metaph. q̄ 15. Dico ex hoc sequi no tm una
 s; plurimas aptitudines ee in materia in priuas
 q̄ debet ex aptitudine & negatione uelut integritas
 Respondeo una aptitudine materia p̄ secula & p̄
 tm ad oes ois priuas constitutandas sufficere.
 Nam aptitudo addita ad negationem forma ignis pri-
 nationem efficit; & eadem aptitudo addita ad
 gationem forma aeris similit̄ priuas efficit.
 Quod aut priuas hinc ut vltiq; quasi species
 dicat hoc ab habitu n̄ ab aptitudine p̄ se
 q̄ aptitudo e' diffinita q̄dam generica: Vnde uerbo
 dicendum est hoc priuas in materia no uelut
 recipra s; forma tm seu^{uirtute} rōe diuersas ac distinctas
 proprietates priuas ft q̄ no suscipere ma-
 gis & minus: Hoc d̄ p̄ foctio priuationis abso-
 lute uerū e': Vng. n. no d̄r magis morbus ut
 ceteris qua' alijs; quamuis rōe sui habitus possit
 magis ut minus suscipere quatenus sc: plus minus
 de

Obiecto.

Solutio.

priuas p̄fecta
 priuationis.

et habitu ad mixtum sunt: Nam acci dr magis ut mi-
 nus tenebrosos secundum q in eo est ut plus minusus
 luminis. Et da proprietates primas p se n intelligit
 s; tm rōe forma seu habitus. Nō in promptu
 est qd priuatio fortiter ē priuatio & non ens; nul-
 lum aut nō ens ē p se totum intelligit. Insuper
 in dte q priuatio ut ē ens rōis & ut aptitudi-
 nem an ex parte p se intelligit ut qd dicitur ma,
 manifestum est.

De forma
 Quæstio 3ta

Secundum priuatiōem rem naturam ordinem & hinc forma
 scilicet q in natura composita natura q dicitur De hac
 loquimur An sit 2do Quid 3tio Quale sit.
 Vbi quosq illa in natura & composito comparamus.
 Quod ad p̄m attinet plerūq ex antiquis p̄tem
 negatiua amplexi s̄t: putabant n̄ tm formas
 accidentarias nullas substantias dari: Nō sunt
 res artificialia ex natura p̄existente & forma
 accidentali sunt ita quosq res nature ex sola
 natura p̄ accidentia mutatione fieri consuebat. Vn
 de apud illos solem ut equū generari m̄hibeat
 aliud quā aliqua natura p̄tem hanc ut illam

Negatiua sententia
 Quod si nō de h forma
 substantia p̄tm accidentalis

figura accipere. Contra hoc statuitur in parte
 de cor. scilicet hanc affectionem: Dant forma
 substantiales; q. licet evidentijs de necessarijs rebus
 ostendi n. possit ostendi in a. For. i. Metaph.
 1.3. de a. com. in 19. 99. ut 2. argum. ad
 necessitatib; ut no. merito huiusmodi potest esse q. fide;
 illis abroget. Hae una sufficit nobis: Si non
 Dant forma substantiales no. dant essentialis et
 in distinctione sequens e. absurdum & contra factum
 10. p. 1. textu 2. & alibi per Maior. q. si daret
 distinctione essentialis s. forma substantia. ista disti-
 ctio eet ut a. nra ut ab accidentib; rebus ut a.
 proprijs: nihil horu. pot. dici q. de: no. primum quia
 una nra sit rebus rebus ut ipse et alij
 fatent no. potest rem distinguere; nullu. o. g.
 tantum est esse s. proprium. Nec 2. dicitur
 pot. q. cora. aucta. eadem ob eam pp. quam
 nra n. pot. rem distinguere essentialit. eo q.
 sint cora. S. acc. tertiu. dicitur pot. na. accidentia p. o.
 p. o. nulla erunt nisi sit forma a. qua sola p. o.
 erunt: No. 1. q. veniunt a. nra pp. q. cora. sit
 multoq. mag. ab accidentib; rebus q. a. sola forma
 q. dant forma substantiales q. res essentialit. est
 tialit. distinguant. Hae dicitur q. conclusio hae

Vide com. in

Argum. contra Sane p. o.
1.1.1.

proh. Maior.

ortse dopafidei catholica roborat. Ex fide namq⁴⁶ ^{Hae capitulis fi}
stat anima humana esse immortalem & post separa- ^{desubtoparatorum}
one a corpore se existere ex quo seque eam esse sub
stantiam. Deinde eadem infallibili veritate con-
stat anima esse vera informatem & essentialiter
formam sibi; haec enim omnia definita sunt ab Entia
in se habentibus. Cum igitur se in ceteris anima-
libus & animalia cum inuicibus & haec cum non
inuentibus conueniant efficiunt ut quidem species hu-
mana compleat & forma substantialem ita quoque
compleant cetera entia naturalia. In hac autem ^{Hae et i parte de plato}
sentia fuisse quoque actum & Platonem clare ^{in sententia ostendit}
ostendunt auctores citati quos lego. ^{comitate de formis}

Ad idem quod attinet cum natura sint formam genera-
m proposito quibus quod sit forma substantialis infor-
mans. Hae ita definitur actus & phys. c. 3. text.
tu 28. Forma est ratio ipsa quod dicitur esse rei. Definitio Formae
sibi ratio quod dicitur habere. Substantia illam notione ex-
primat: Est substantia incompleta constitutiva cum alia quasi substantia
natura compositum dicitur eadem esse & operari. Substantia quare sit substantia
Substantia est quia per essentialiter substantia. Incompleta quare sit incompleta
ta quia cum altera sit totum compositum quod sit
it. Dat esse dicitur quia forma dat materiam essentialiter Quare dicitur esse
& operari specificat ad autem esse absolute

ut ex supradictis patet; Nec dat forma ma
teria hoc esse speciem & aliud quod p[ro]p[ri]o. Nam
forma no[n] dat esse materiae hoc esse speciem & aliud quod p[ro]p[ri]o.
se ipsum dando de materia in esse specifico & t[er]m[in]o
esse. Nec t[ame]n e[st] de hoc forma ut actu infer

Non e[st] de hoc forma ut actu
informati sufficit si possit infer
re nisi informare materiae

met ac det esse speciem sufficit si possit infer
mare; id quod addit p[ro]p[ri]a materiae rationem quod vera
forma est et dum actu no[n] informat de materia
Alia descriptio formae materiae. Alij sic describunt, for
ma e[st] substantia incompleta materiae informans et ter
minat & specificans physice sicut diffinitio deter
minat & specificat genera metaphysice: omni
optime ac planissime comit[ur] q[ui]o art. 10

Omnia optime sic
comit[ur] comit[ur]

Forma e[st] autem simplex substantialis nam p[ro] se non
nata & p[ro]p[ri]a cuius explicatio, inde apud illos
q[ui] in sup[er] et q[ui]i. quomodo ex forma substantiali & ma
teria fiat rectissime declarant.

TERTIA PARS. non

Ois forma informans ex
apta boni e[st] generabilis & corruptibilis

& p[ro]p[ri]a.

Pro h[uius]modi explicatio dicens e[st] q[uo]d Ois forma info
mans excepta forma boni e[st] generabilis & corrup
tibilis probatur quia q[uo]d h[uius]modi materiae si qua e[st] p[ro]p[ri]a
traditionis ad esse & non esse necesse e[st] corrup
tibile p[ro]p[ri]o t[ame]n q[uo]d extra illam materiae no[n] possit
p[ro] se existere: s[ed] ois forma suble[n]tibus h[uius]modi
tem materiae & extra illam n[on] p[ro]p[ri]a substantia e[st]

ois forma sublevaris & corruptibilis & lignra
bilis cum sp in locu forme corrupta fuerat alia
t nouo genta & in se id q corrupit fit aliqn
gnratum. Verum tu est q forma proprie nec
fit nec pducit sz potiq confit & conproduch

forma pnie no fit
de pducit sz confit &
conproduch

totiq. n. compositi in quod actio agentis p se
& principalit terminat proprie est fieri & produ
ci ptim aut in quas actio agentis non sed
principalit sz p totum compositu terminat est
confieri & conproduci. Quod aut recte dicit
compositum factu ab agente licet no faciat ma
teria p se actu est; imo et si recte dr ab
sue fieri & gnari licet nec forma nec ma
teria producat tu hac de caa q nary ad rei
piendam forma convenientibz dispositionibz ppa
ret & coniunctionis illiq fit caa efficiens sunt
is q res diuersas a se non factas gungit re
no quoq eam rerum auctor dr.

quomo compositu
dicit factu ab agente.

Dicendum rdo. ois forma unica humana ex
cepta educit ex potentia mat. Quid sit aut
forma educi ex potentia mat in lib. d gnatione
doceri solet; nunc aut ex epllo tali sic fit
ittigeh: Agentia natura educit ex potentia mat

Ois forma exacta
humana educit ex pote
tia Mat.

Declinat ex epllo.

forma lapidi arboribus de. Tandem aliter per
 hanc quadam ac figuram formam illam ex argilla
 statuariam formam normam ex ligno architecti
 forma domus ex lignis & lapidibus de. quibus
 ad opes figuram statuariam architecti figuram
 materiam talis ut talis forma quae nunquam existit
 nisi alicuius artificis accipietur & materiam ad for-
 mam illam suscipiendam apta fuerit ita et in
 materia physica quae iudicatur esse atque indigesta mater
 ex actione causarum naturarum caeli & terrae per
 hanc generationem de. oritur hoc ut illa forma
 dependens in fieri & in esse a sua materia ex qua
 sunt educata ita ut extra illam non possit unquam
 naturaliter existere. ex hoc in futurum materia rei
 cuius determinatio non recte generatur formam artificis
 operis proprie hinc loquendo ex materia potius educi
 ut in deo est contenta. in cap. 9. q. 12. art. 3. de
 quibus in illum respectum seu ad illas recipiendas
 materia non habeat potestatem naturalem obedientiam tamen.
 Manifestum est ex mente Aristotelis omnium in re
 recte philosophantium formam ante unquam rei
 generari; atque potius a existere alioquin ex nihilo

Quoniam forma ante
 illam determinationem
 non est.

Spina nra q dicitur s; ee potestate in maã & ra
turali carum in de actione de illig potia & qua
si quomo exsistit atq; ad actum pferioruq; addu
ci. Rege quoq; Tolot. q 19.

Legi Tol.

Poro forma exsistit in maã & composito comparari
potest 1o quoad nobilitatez & de qua ad pcedentem.

Spina forma in maã
& composito pcomposi
1o - 2do.
Cuerdã.
Plea forma ut ma
teria sit nobilit.

Quoad in nra maã nobilitate qua forma tuq; ma
teria est nigrabilis & incorruptib forma noq; naq;
tuq; maã ex sese si exsistentia forma nite.

Redes tamõ nra sum qd forme ppet absolu
te in forma ee nobilitate in det nra exsist

Responõ.
Forma absolute e nobi
lor maã

specifica opaver distinctione ab alia q no dice
bah forma a hie ppa exsistentia falsu est.

Forma est q quam
exsistentiam.

siunt n. e. sub a maã distincta ita quoq;
distincta ab illa hie exsistentiam.

Composito e nobilior forma.

Composito ee nobilior ac pfectior forma dubiu ee remiri
p qndem composito pter forme pfectione
maã quoq; pfectione g tinct; est itea compositu
sub pfectum de p se complete subsistentis quam
nra forma appetit. Inveniet in nobilit
forma composito nobilitate ee: qd p p q nra maã

Obiectio Anacois.

Et illud magis s; composito e nobilitate ac pfectio

Solutio

¶ forma q' dicitur sed respondet forma x' e'e
caus' ad aquata p'fectionis compositi q' forma

Alia obiectio

cu' nra. Non dicitur ex hoc seq' nra q' for
ma' sunt sumptab' ee' rob'iores co'posito q'a

Solutio

¶ q' uniusq' dicitur. Negat' .s. q'a nra & forma
ip'iamet compositi q' ditione quas' ultima' p'fecti
ont' sua' terminu' q' sequunt' quo fit ut in
illam p'fectio in compositi p'fectione ^{finaliter} ~~finalit'~~

q' q'eat ip' q' composita' ut formalit' tale est
ut nra' p'ont' modo quousq' ip'sum antecedit
cogitanti p'fectione antecedit. Demde sunt

Respondet ad obiectio
et ad ex'emplo.

nalet ista ratiocinatio: Iste ignis & iste ignis
nra' q' nra' sunt calidus in hypocausto q' ip'si
maiorem hnt calorem; ita n' ualet supradicta
argum: q'a sicut hic iudicatu' esse calor ut ca
lidu' n' p'ntendi e' q' sumit' ita et p'fectio
compositi n' p'ntendi ut et nra' & forma

Quoniam forma p'fectior
est composito.

¶ Quod ad prioritatem
attinet e' q' dicitur forma p'rior composito e' dicit
nra' i' h' ordine t'p'is; q'a quousq' t'p'is p'nt
de forma e' e' quoq' compositum. Ceterum

Quare forma dicitur
p'fectior auct'.

si nra' & forma compositi in auct' h'oc videndum

est illas simpliciter dicitur auctibus perfectiores esse in forma
 simpliciter; Quibus auctibus dicitur quod sunt perfectio
 ra quatuor se: se in simpliciter formam & in suo genere
 perfecta & completa sunt. In extremis unius dicitur
 quasi titulis honorata est in simpliciter forma: Dicitur in specie
 2io autem quod quod erat esse ut quod dicitur non quod sit tota
 rei perfectio sed quod sit per se perfectior quod dicitur. Dicitur in
 10o & perfectio habita seu ut alij uocabulo non per
 fedehabita. Dicitur quoque exemplar, terminus, forma
 eter, finis, lux. Item apud Platone uera existens
 simulachrum diuinae uerae participata similitudine di
 uina quam proles. Aristoteles in physica c. ult. uocat illam
 diuinam quam bonum & appetibile et quod per se loquitur. Legit in
 loco citato de perenni lib. 6. c. 2. & comitibus.

Uaria forma uera

Legit in perenni lib. 6. c. 2. & comitibus.

In Librum 2to physi
 Cocum

Uir sit scilicet fectur in 2do libro non quoniam inter
 auctores optimi comitibus: fectur institutum explorat
 utly propositum illi esse xio et maam & forma tm
 ut censuit. Philosophorum negat et sine efficiente du
 tapat ut existimant simpliciter scilicet maam &

Quod dicitur institutum sit fectur.